

W piątek, 17 lipca, odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Dyskusje toczyły się wokół dwóch projektów: projektu *ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne* (UC121) oraz projektu *rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie obliczania poziomu składowania odpadów*.

Nowelizacja Prawa energetycznego

Projekt *ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne* (UC121) ma wprowadzić szereg zmian mających na celu implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1791 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie efektywności energetycznej oraz zmieniającej rozporządzenie (UE) 2023/955, w odniesieniu do ciepłownictwa systemowego. Z perspektywy samorządowej najważniejsze zmiany dotyczą sporządzania planów zaopatrzenia w ciepło przez gminy.

– Projekt zawiera określenie nowych kryteriów efektywnego systemu ciepłowniczego, które będą zmieniały się w kierunku coraz większych trudności dla systemów ciepłowniczych, aby ów status uzyskać – referował przedstawiciel Ministerstwa Energii. – Jest w tym projekcie: obowiązek sporządzania analizy kosztów i korzyści pod względem zastosowania wysokosprawnej kogeneracji lub wykorzystania ciepła odpadowego lub innych zastosowań umożliwiających odzyskiwanie ciepła odpadowego; wzmocnienie ochrony konsumentów oraz zapewnienie lepszego dostępu do informacji dla odbiorców ciepła systemowego; wprowadzenie nowych wymagań w przypadku budowy systemu ciepłowniczego lub chłodniczego lub znacznej jego modernizacji; doprecyzowanie pojęcia „energia elektryczna w wysokosprawnej kogeneracji”; wprowadzenie definicji efektywnego indywidualnego ogrzewania i chłodzenia i dostosowanie przepisów dotyczących obowiązku opracowania przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła o mocy zamówionej przez odbiorców przekraczających 5 MW planu rozwoju systemów ciepłowniczych lub chłodniczych. Najistotniejsze, co na dzisiejszym spotkaniu, to zmiany w planowaniu lokalnym w zakresie ogrzewania i chłodzenia, a zwłaszcza w gminach, w których całkowita liczba ludności przekracza 45 000 osób. Ta liczba jest podana w dyrektywie i tej liczby zmienić nie możemy.

Związek Powiatów Polskich zgłosił do projektu jedną uwagę, dotyczącą art. 1 pkt 17 w zakresie dodawanego art. 20a ust. 2 Prawa energetycznego.

Zapis ten mówi o tym, że plan zaopatrzenia w gminach liczących ponad 45 000 mieszkańców, w części, o której mowa w ust. 1 pkt 1, 3 i 4 (tj. w dodatkowej, odrębnej części dotyczącej ogrzewania i chłodzenia obejmującej: analizę potencjału wykorzystania istniejącej infrastruktury energetycznej, urządzeń i systemów ciepłowniczych i chłodniczych na terenie gminy oraz ocenę potencjału zwiększenia efektywności energetycznej w zakresie ogrzewania i chłodzenia, w tym przez możliwość wykorzystania niskotemperaturowych systemów ciepłowniczych, wysokosprawnej kogeneracji, odzyskiwania ciepła odpadowego lub chłodu odpadowego oraz energii z odnawialnych źródeł energii na tym obszarze, a także proponowaną strategię wdrożenia zaproponowanych rozwiązań; informację na temat budynków o niskiej efektywności energetycznej znajdujących się na terenie danej gminy, wraz z oceną możliwych do zastosowania środków pozwalających na zwiększenie efektywności energetycznej tych budynków; określenie potencjału poprawy efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii w zasobach mieszkaniowych gminy, w tym informację na temat realizowanych zadań w zakresie wdrażania środków poprawy efektywności energetycznej, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej, oraz sposobów ich finansowania), może obejmować obszar więcej niż jednej gminy, jeśli przemawia za tym interes ekonomiczny i społeczny.

Organizacja pytała o to, po co i w zasadzie w jaki sposób w planie ustanawianym przez jedną gminę mogą znaleźć się informacje z ust. 1 pkt 1, 3 i 4, skoro wymaga to danych z innych gmin i kto ma ustalać, że „przemawia za tym interes ekonomiczny i społeczny”. W uzasadnieniu i OSR te kwestie nie zostały wyjaśnione.

W odpowiedzi przedstawiciel Ministerstwa zaznaczył, że nie jest obowiązkiem, żeby sąsiadujące ze sobą gminy przygotowywały takie plany wspólnie.

– W dyrektywie istnieje taka możliwość, że jeżeli jest odpowiedni kontekst administracyjny, istnieje wspólna np. infrastruktura ciepłownicza lub przemawia za tym właśnie interes ekonomiczny, to gminy mogą się ze sobą porozumieć i na tej podstawie mogą przygotować wspólny plan zaopatrzenia. Jest to możliwość, którą daje dyrektywa, a nie obowiązek nakładany odgórnie. Są takie gminy, które dysponują wspólną infrastrukturą ciepłowniczą i wydaje się, że sporządzenie takiego planu ma tutaj bardzo duży sens w związku z tym, że ta infrastruktura jest wspólna. Ze swojej strony zadeklarowaliśmy się, że uzupełnimy uzasadnienie oraz OSR o odpowiednie wyjaśnienie, mające na celu w przyszłości ograniczenie nieodpowiedniej interpretacji tego przepisu. I mamy nadzieję, że właśnie umożliwienie takiego sporządzenia planów poprzez więcej niż jedną gminę podniesie poziom planowania energetycznego, poprawi efektywność energetyczną, i oczywiście pozwoli tym gminom, które dysponują wspólną infrastrukturą, na sporządzenie tych wspólnych planów. W związku z czym nie jest to ograniczenie, a jedynie zapewnienie możliwości efektywnego wykorzystania zarówno infrastruktury, jak i środków finansowych przeznaczonych na planowanie – mówił.

Ostatecznie Zespół ustalił, że Ministerstwo prześle stronie samorządowej zaktualizowaną wersję projektu i wystąpi do KWRiST o upoważnienie Zespołu do wydania opinii wiążącej.

Pozostałe tematy

W porządku obrad po raz kolejny znalazł się projekt **rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie obliczania poziomu składowania odpadów**.

Akt ma stanowić realizację upoważnienia ustawowego wynikającego z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wprowadza algorytm obliczania poziomu składowania, wskazując również masy i kody odpadów, które należy brać pod uwagę, a które są wyłączone z wyliczeń.

Związek Powiatów Polskich nie zgłaszał uwag do projektu. Zespół ustalił, że odbędzie się spotkanie robocze dotyczące założeń zmian w ustawie o czystości i porządku w gminach, które może mieć przełożenie na obliczanie poziomów składowania, a co może wpływać na ostateczny kształt rozporządzenia.

Na wniosek Ministerstwa Energii z porządku obrad zdjęty został projekt **uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Strategii transformacji ciepłownictwa do 2040 r.**

Najbliższe posiedzenie Zespołu planowane jest na **21 sierpnia**.